

# FSK BÜLTENİ

245



Şubat 2022

ISSN NO:2667-5919



Ayın Fotoğrafi: Nurten ERDAL



FSK,  
TFSF'nin  
kurucu  
ve aktif  
üyesidir



# Kültür ve Sanat

## Etkinlik Takvimi

## Şubat 2022

01 Salı

02 Çarşamba

03 Perşembe Hayvanların Çiftleşme Zamanı

**04 Cuma**  
20:00

**Online** Seminer ve Söyleşi  
"Fotoğrafa Sanat Eleştirisi  
Bağlamında Yaklaşım"  
Yunus TOPAL

05 Cumartesi

06 Pazar

07 Pazartesi

08 Salı

09 Çarşamba

10 Perşembe Ağaç Dikme Zamanı

**11 Cuma**  
19:00

Fotoğraf Sergi Açılışı ve Söyleşi  
"Hayatın İçinden"  
Angora Sinema ve Fotoğraf Topluluğu

FIAP Unvan Belge Töreni  
"AFIAP-EFIAP-EFIAP/B"  
FSK Üyeleri

Katılım Belgesi Töreni  
"1.Düzyer Temel Fotoğraf Bilgisi Semineri  
(289.-291. Dönem)"  
Mehmet TEZCAN, Celal KILIÇ

12 Cumartesi

13 Pazar

14 Pazartesi

15 Salı

16 Çarşamba

17 Perşembe

**18 Cuma**  
20:00

**Online** Ayın Fotoğrafı Etkinliği(AFE)  
"Kış"  
Dr. Sefa ULUKAN

**19 Cumartesi**  
17:00

Söyleşi  
"Karşılaştırmalı Fotoğrafçı Okumaları-2  
Jeff Wall - Antoine D'agata"  
Tolga AKMERMER, Ayşe Beyza TÜRKER

20 Pazar

Birinci Cemre Havaya Düşer  
(Hava ısınır)

21 Pazartesi

22 Salı

23 Çarşamba

24 Perşembe

**25 Cuma**  
19:00

Belgesel Film Gösterimi ve Söyleşi  
"Yaren"  
Burak DOĞANSOYSAL

26 Cumartesi

27 Pazar

İkinci Cemre Suya Düşer (Su ısınır)

28 Pazartesi

Leyleklerin Gelme Zamanı

# Atölye ve Seminer Programları

## 1. DÜZEY

### Temel Fotoğraf Bilgisi Semineri

Pazartesi, Çarşamba : 19.00-21.00  
Cumartesi, Pazar: 13.00-15.00  
Süre : 4 hafta

#### Program

- Fotoğrafa giriş
- Fotoğraf makineleri
- Objektifler
- Değişkenler arası bağlantılar
- Işık
- Kompozisyon
- Yardımcı ekipmanlar

## 2. DÜZEY

### Fotoğraf Uygulama Semineri

Eğitmen : Mehmet UÇAR  
Asistan : Nuran AKTEMUR  
Cumartesi veya Pazar  
Süre : 4 hafta

#### Program

- Dijital fotoğrafçılık
- Sahada çekim uygulamaları
- Çekim teknikleri
- Fotoğraf okuma

## 3. DÜZEY

### Temel Dijital Fotoğraf Düzenleme Semineri

Eğitmen : Mehmet TEZCAN  
Asistanlar: Müge KUDAY- Erkan İŞÇİ  
Pazartesi, Cuma : 19.00-21.00  
Süre : 4 hafta

#### Program

- Temel dijital fotoğraf düzenleme bilgileri
- Temel dijital fotoğraf düzenleme işlemleri
- İleri dijital fotoğraf düzenleme işlemlerine giriş
- HDR görüntüsü oluşturma
- Dijital fotoğraf sunum teknikleri
- Arşivleme ve yedekleme
- Fotoğrafları baskı formatlarına göre ayarlama

### Fotoğraf Sanatı Kurumu (FSK) İleri Seviye Atölye ve Seminerler

- Makro Fotoğraf Atölyesi – Adnan Ataç
- Doğa ve Manzara Fotoğrafçılığı Atölyesi – İlker Şahin
- Işık Gölge Atölyesi – Double Exposure Uygulama Atölyesi- Mehmet Tezcan
- Portre Fotoğraf Atölyesi - Fikret Özkaplan-Gökçen Özkaplan - Turna Özkaplan
- Kuram Kurgu Atölyesi - Tekin Ertuğ – Ebru Ertuğ
- Mobil Fotoğrafçılık Atölyesi – Tolga Akmermer
- Video-Kurgu ve Edit Atölyesi – Yunus Topal
- After Effect Atölyesi – Enes Berk Demirkol
- Dijital Yayıncılık Atölyesi – Enes Berk Demirkol
- Sanatsal Kavramlar ve Fotoğraf Geliştirme Atölyesi – Ayşe Beyza Türker
- Mobil Sinema ve Video Art Atölyesi – Yunus Topal, Enes Berk Demirkol
- Fine Art Portre Atölyesi – Gülşah Durdu-Murat Berkyürek
- Ürün ve Reklam Fotoğrafçılığı Atölyesi – Serhat Karaoğlan
- Sokak Fotoğrafçılığı Atölyesi – Murat Berkyürek
- Foto Empresyonist Atölye - İsmail Haykır
- Natürmort-Still Life Fotoğrafçılığı Atölyesi – Murat Berkyürek
- Pinhole Atölyesi – Güneş Karacabay, Tolga Akmermer
- Belgesel Fotoğrafçılık Atölyesi – Yunus Topal
- Evde Fotoğraf Pratikleri Atölyesi - Maruf Şinik
- Kurgu Fotoğrafçılığı Atölyesi – Ayça Karaoğlan
- Sayısal Fotoğrafçılık ve Aydınlik Oda Atölyesi – İsmail Haykır
- Alternatif Fotoğrafçılık Atölyesi – Tolga Akmermer
- Foto Röportaj Atölyesi – Abdurrahman Antakyalı
- Öz Portre Atölyesi – Ayça Karaoğlan

# AFE



## Ayın Fotoğrafı Etkinliği

Ayın Fotoğrafı:  
Nurten ERDAL

Başarılı Fotoğraflar:  
Abdulcelil TOPALFAKIOĞLU  
Celal ERDEM  
Cengiz PAMUK  
Fatma GÖKMEN  
Nazmi ALACADAĞLI

Seçiciliğini **Duygu N. KAŞIKÇI**'nin yaptığı  
**Ocak** 2022 Ayın Fotoğrafı Etkinliği'nin  
(AFE) konusu "**KIRMIZI**" idi.

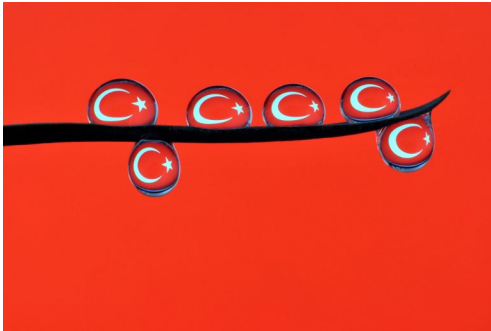
Etkinliğe 23 fotoğrafçı,  
83 fotoğraf ile katılmıştır.



Abdulcelil TOPALFAKIOĞLU



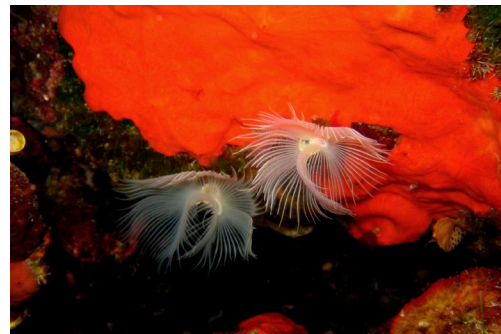
Celal ERDEM



Cengiz PAMUK



Fatma GÖKMEN



Nazmi ALACADAĞLI



Gölnur KARAMANLI

Abdulcelil TOPALFAKIOĞLU  
Abdullah DURMAN  
Abdullah KIRIM  
Celal ERDEM(3)  
Cengiz PAMUK  
Fatma GÖKMEN(2)

Gölnur KARAMANLI  
Gölnur YILDIZ  
Mutlu TOPALOĞLU  
Nurten ERDAL  
Sevgen PERKER(2)



Abdulcelil TOPALFAKIOĞLU



Abdullah DURMAN



Abdullah KIRIM



Celal ERDEM



Celal ERDEM



Celal ERDEM



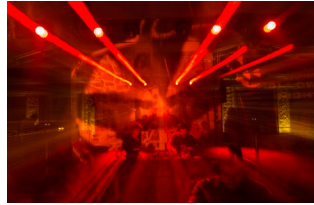
Cengiz PAMUK



Fatma GÖKMEN



Fatma GÖKMEN



Gölnur YILDIZ



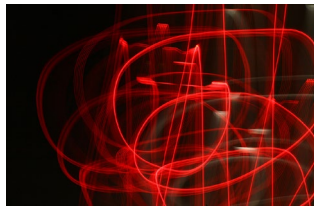
Mutlu TOPALOĞLU



Nurten ERDAL



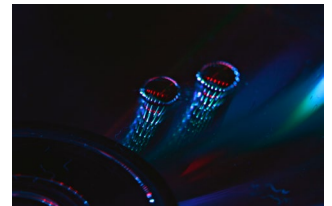
Sevgen PERKER



Sevgen PERKER



Nazan GÜNERİ



Sevim TURGAY

## FOTOĞRAF SANATI KURUMU DERNEĞİ 23. OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRİSİ

Derneğimiz 2022 yılında da olağan Genel Kurul Toplantısını 16 Ocak 2022 tarihinde yirmi üçüncü kez toplanarak başarı ile gerçekleştirmiştir. Bu pandemi koşullarında desteğini esirgemeyerek dernek merkezimize gelme cesaretini göstererek Genel Kurul Toplantısına katılma görevini yerine getiren bütün üyelerimize, yeni seçilen Yönetim Kurulu adına yürekten teşekkür ediyoruz. Genel Kurul sonucunda, yönetim görevini devir alarak FSK' yı bir adım daha ileriye taşımaya gönüllü olan yeni Yönetim Kurulu olarak; bugüne kadar önceki yönetimlerde yer

alan bütün üyelerimize FSK adına gösterdikleri çabalar ve emekleri için teşekkürü bir borç biliyoruz. Aldığımız sorumluluğun bilincinde olduğumuzu belirtirken yeni dönemde yapacağımız bütün işleri bu sorumluluk bilinci ile en iyi şekilde gerçekleştireceğimize inanıyoruz.

Bu yeni dönemde; Türk Fotoğrafının ilerlemesi için, eğitimin en önemli konu olduğunu düşünerek fotoğraf eğitimlerimize mevcut atölyelerimizin yanında yeni ve güncel atölye ve seminer içerikleri ile katkı sağlamayı

düşünüyoruz. Fotoğraf Projelerinin de ilerlemeye katkısına olan inancımızdan dolayı Fotoğraf Projelerine de ayrıca ağırlık vermeyi planlıyoruz. Üyelerimizin Dernek faaliyetlerine daha fazla katılım sağlayabilmeleri için oluşturacağımız Birimler ve Çalışma Grupları ile Dernek Faaliyetlerimizi daha katılımcı bir şekilde yürütmek de amaçlarımız arasında yer alıyor.

Bütün bu çalışmalar ve etkinliklerin sizlerin katılımı ile anlam kazandığını bir kez daha belirterek, yeni sezonun hepimize hayırlı olmasını diliyoruz. Bu günlere ulaşmamızı sağlayan başta üyelerimize, kurucularımıza, bugüne kadar FSK kurullarında görev almış üyelerimize, hocalarımıza, fotoğraf sektörü destekçilerimize, katılımcılarımıza ve yolu bir şekilde FSK'den geçmiş bütün fotoğraf dostlarına sonsuz teşekkür ve saygılarımızı sunuyoruz.

FSK Yönetim Kurulu



### Yönetim Kurulu Asli Üyeler

Sevgi KÖYLÜ HALİLOĞLU (Yönetim Kurulu Başkanı)  
Ayça KARAOĞLAN (Başkan Yardımcısı)  
Tuncay TUNÇ (Sayman)  
Abdurrahman KURT (Genel Sekreter)  
Hüsamettin ÖZKAN  
Murat BERKYÜREK  
Yunus TOPAL

### Denetleme Kurulu Asli Üyeler

Sami TÜRKAY  
Hasan YILDIRIM  
Şaban KARAKOÇ

### TFSF Delegeleri Asli Üyeler

Sami TÜRKAY  
Yunus TOPAL  
Murat BERKYÜREK  
Mehmet UÇAR  
Sevgi KÖYLÜ HALİLOĞLU

### Yönetim Kurulu Yedek Üyeler

Hülya KUTLU  
Onur AYDIN  
Seda FELEKOĞLU  
Mehmet AYGÜN  
Tolga AKMERMER

### Denetleme Kurulu Yedek Üyeler

Ömer GEMİCİ  
Prof.Dr. Ayla SAN  
Prof. Dr. Necdet Şükrü ALTUN

### TFSF Delegeleri Yedek Üyeler

Tuncay TUNÇ  
Turna ÖZKAPLAN  
Mehmet TEZCAN  
Güneş KARACABAY  
Cem ECEVİT





Sefa ULUKAN

## KIŞI FOTOĞRAFLAMAK...

FSK'dan bana bu ayın konusunu iletilip seçicilik yapmam istenildiğinde hep kendime sordum, "ben olsam nasıl çekerdim?" diye. Ama ne yazık ki pek kış yaşamayan bir bölgede oturduğumdan pek de faydam olmadı kendime. Kar bile doğru dürüst yağmaz buralara, hatta yağarsa olay olur Adana'da. Ben zaten kış insanı da değilim, güneş enerjisi ile çalışan biriyim, uzun sürerse kapalı hava yaşam voltajım düşer.

Çocukluğuma gittim bir an kış denilince, annem halıları serer, sobayı kurarlardı komşularla. Ev daha bir sıcak, daha bir yuva olurdu. Akşamları mutlaka kestane vardı sobanın üstünde, yanında kedimiz yatar ve televizyon öncesi dönemde sobanın çevresinde aile sohbetleri bir de. Dışarda yağmur ya da kar da olsa, buz gibi soğuk da olsa "yuva" hep sıcaktı. Keşke dedim fotoğraf

çekmeyi bilseydim o dönemler, şimdi çekilmez mi? Neden olmasın?

Bu günlerde kar yağıyor ülkenin çoğu köşesinde. Kar yağınca bir çok gereksiz detayı, görsel çirkinlikleri kaplıyor hemen ve önümüzde doyumsuz sade görüntüler bırakıyor, geriye detaylar, ışık ve kompozisyon kalıyor. Hele bir de aradan canlı bir renk çıkarsa oh ne ala. Yaşama yoğun bir etkisi var bu yağışların, o soğukta, zorlukta işe gidenler, yürüyenler ve tabii ki sokakta yaşayan can dostlar. Lapa lapa yağın kar altında Ara Güler'in İstiklal Caddesi ve ikonik Tramvay görseli geliyor siyah beyazın tüm güzelliği ile. Sisi, pusu ayrı bir filtre görevi verecektir kışın, hiçbir bedel ile alamayacağınız. İster sokak fotoğrafçısı olun ister doğa fotoğrafçısı isterseniz detaylara düşkün biri olun kış şartlarında doğa size fotoğraf için her türlü platformu

hazırıyor işte, gerisi size kalmış. Sadece minik bir teknik uyarı; karın beyazı patlamasın fotoğraflarınızda lütfen spot ölçümlere dikkat edin derim.

Doğa stüdyosunu, ışığını, modellerini hazırladı, haydi fotoğraf çekmeye.

Dr. Sefa ULUKAN  
Ocak 2022

2021-2022

Kültür ve Sanat Etkinlikleri Sezonu

### Ayın Fotoğrafı Etkinliği (AFE) Konuları

Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
Portre	Sonbahar	Gece Mavisi	Kırmızı	Kış	Kadın	Baraka	Makro	İz



Murat BERKYÜREK

## BÜYÜLÜ ÜLKE VIETNAM

İki kez gitmeye nail olduğum Vietnam izlenimlerime, gitme amacım olan kırk dört günlük fotoğraf seyahatleri hakkında cümleler kurarak başlamak istemişim. Lakin hafızalarımıza yaşadıkları savaş tarihi ile derin izler bırakan tarihçesi ve istatistikleri ile başlamak istedim.

### Tarih ve Sosyokültürel Yapısı

Vietnam, kuzeyde Çin Halk Cumhuriyeti, batıda Laos, Kamboçya ve Tayland Körfezi, güney ve doğuda Güney Çin Denizi ve Tonkin Körfezi ile çevrilidir. 3,444 km sahil şeridi olan Vietnam'ın Kamboçya ile 1,228 km, Çin ile 1,281 km ve Laos ile 2,130 km sınırı bulunmaktadır.

Nüfusu 95,5 Milyon (2020, IMF) Yüzölçümü (km<sup>2</sup>): 331.210 km<sup>2</sup> dir. Vietnam'ın en büyük iki şehri Hanoi ve Ho Chi Minh City kuzeyde ve güneydeki iki büyük nehir deltasında yerleşiktir. Ülkenin siyasi başkenti Hanoi'dir. Ülkede okuma yazma oranı oldukça yüksektir. 15 yaş ve üzeri nüfusun okuma yazma oranı %93,5 olup, kadın

nüfusta bu oran %91,3, erkek nüfusta ise %95,8'dir. Son yıllarda önemli artışlar olsa da, ülkede yüksek okul ya da üniversite eğitime sahip nüfus oldukça azdır. Ayrıca çalışabilir işgücünün yaklaşık %80'i vasıfsız kişilerden oluşmaktadır.

Vietnam maden ve mineraller açısından oldukça zengin kaynaklara sahiptir. Bunun yanı sıra, ülkenin %20,6'sı tarım arazisi olarak geçmektedir. Vietnam'ın tarıma elverişli arazisi oldukça az, son derece verimlidir. Bu verimli araziler sayesinde Vietnam dünyanın en çok pirinç üreten ve ihraç eden (3. Sırada) ülkelerinden biridir. Bunun yanında, kahve, kauçuk, pamuk, çay, karabiber, soya fasulyesi, şeker kamışı, fıstık, muz Vietnam'ın ürettiği diğer başlıca tarım ürünleridir. Uzun bir sahil şeridine sahip olması nedeniyle, ülkede kıyı balıkçılığı da oldukça gelişmiştir.

Vietnam'ın arkeolojik tarihi, 2500 yıl öncesine dayanmaktadır. Vietnam MÖ 1.yüzyıldan 10. yüzyıla kadar Çin Uygarlığı'nın egemenliği

altında kalmış. 939 yılında bölge, Çin'e karşı bağımsızlığını kazanmış. 968 yılında ise Vietnam resmî olarak kendi benliğini ilan etmiştir.

Vietnam 19.yüzyılda Fransa tarafından sömürgeleştirilmiştir. Yoğunlukla köylü olan halk topraklarından olduğu için Fransız hükûmetine karşı tepkilidir. Arada milliyetçi ayaklanmalar olsa da bir başarı elde edilememiştir. Japonya'nın Vietnam'ı işgaliyle zayıflayan otoriteye karşı 2 Eylül 1945'te cumhuriyet ilan edilmiş, 1956'da güney ve kuzey olmak üzere Vietnamı iki hükümetli bir ülkeye dönüştürmüştür. Saygon'daki (Ho Chi Minh) hükümet, ABD destekli otoriter bir politika izlemiştir. Bu güneyde tepkilerin artmasına neden olmuş ve kuzeyden silah desteği alan Vietcong cephesi kurularak ABD'nin de dahil olduğu iç savaş başlatmıştır. Amerikalı askerler teknik açıdan üstün olsalar da coğrafyasını bilmedikleri bir yerde, alışkın olmadıkları gerilla taktikleri karşısında çok

şansları olmamıştır. 1968'de Vietcong "Tet" saldırısını başlatmış, 1973'te ateşkes ilan edilmiş ama kısa süre sonra savaş yeniden başlamıştır. 30 Nisan 1975'te Vietcong'un Saygon'u ele geçirmesiyle savaş son bulmuştur. ABD, 1963-1973 yılları arasında savaşa dâhil olmuş ve 60.000 kadar asker kaybetmiştir. Savaş sonucunda dünya genelinde Antiamerikancılık yükselmiş ve ABD kamuoyu, savaşa girilmesini sorgulamıştır. ABD ordusu savaş sırasında işkence, tecavüz, toplu infaz, sivillerin öldürülmesi ve kimyasal silah kullanmak gibi pek çok savaş suçu işlemiştir.

### **Vietnam ve Fotoğraf**

Vietnam denince bir fotoğrafçı olarak aklıma öncelikle 1972 yılında Nick Ut'un çektiği napalm bombası saldırısı sonrası çıplak halde ve dehşet içinde koşan 9 yaşındaki Phan Thi Kim Phuc'un fotoğrafı gelir. Bu fotoğraf Vietnam Savaşı'nın simgelerinden biridir. Fotoğrafçıya Pulitzer ödülü kazandırdığı gibi savaşın da çirkin yüzünü göstermiştir. İkinci fotoğraf ise Eddie Adams'ın Güney Vietnam Ordusu Generali ve Ulusal Polis Şefi Nguyen Ngoc Loan'ın sokakta Vietcong ordusunda görevli ve Saygon bölgesinde birçok katliamdan

sorumlu Nguyen Van Lem'i başına silah dayayarak infazını gerçekleştirdiği fotoğraftır. Bu fotoğraf da çekene Pulitzer ödülü kazandırmıştır. Hikayesi haklı bir sebep gösterse bile fotoğrafçının çektiği bu kare akıllarımızdan uzun süre silinmeyecektir.

### **Vietnam'a Neden ve Nasıl? Gideriz.**

Vietnam geçmişte hafızalarımıza savaş ve korku ile yer etmiş olsa da doğal güzellikleri, kültürel zenginlikleri, dinamik yapısı, tepe, köy, kabile ve etnik insan yapısı ile egzotik ve çekici bir ülkedir.

Vietnam kültürü karmaşık, renkli ve tarih dersi veren niteliktedir. Ülkenin labirent gibi nehirleri, göz kamaştıran manzaralar oluşturan pirinç tarlaları, birbirinden farklı ticaret merkezleri, yerli el sanatları zenginliği ve yüzyıllardır süre gelen ticari ve felsefi bir yaşamı çağırıştırılmaktadır. Büyük bir Budist nüfusa sahip olan Vietnam'da Antik tapınaklar, kuzeydeki Çin etkilerini ve güneydeki Hindu kökenini belirgin biçimde sergilemektedir.

Vietnam'a Türkiye'den Ho Chi Minh şehrine THY tarifeli uçakla direk 10 saatlik uçuşla gidebilirsiniz. Vietnam, Türkiye'den 4 saat ileridedir.

Vietnam'a gitmek için ya Yeşil Pasaport sahibi olmanız ya da Vietnam vizesi almanız gerekir. Vietnam'a 2016 yılında Dolar 3.01 TL, 1 TL 8300 Dong olduğu dönemde 14 gün, 2019 yılında ise Dolar 5.71 TL, 1 TL 4600 Dong olduğu dönemde 30 gün olmak üzere 2 kez fotoğraf gezisine gitme şansım oldu. Bugün tekrar tekrar gitmeyi düşündüğüm Vietnam ve yurt dışı gezilerim maalesef hayal oldu. Bu arada bu yazıyı hazırladığım dönemde ise Dolar 13.62 TL, 1 TL 1680 Dong değerinde işlem görmektedir.

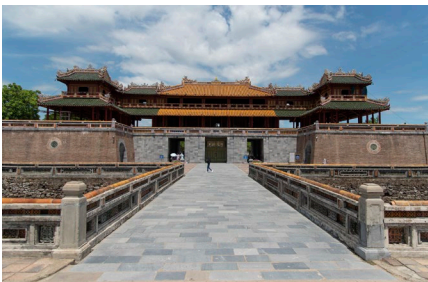
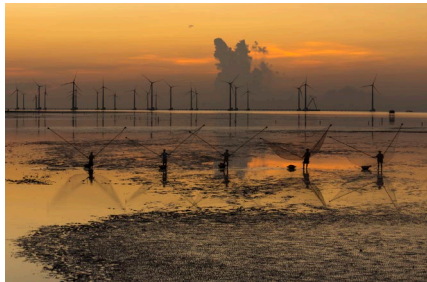
Ülkeyi ister Hanoi'den başlayarak isterseniz Ho Chi Minh şehrinde başlayarak yataklı otobüsler, trenler, deniz araçları ile boydan boya gezebilirsiniz. Şehirlerde taksilerle ulaşım sağlayabildiğiniz gibi motosiklet kiralayabilir ya da isterseniz motosiklet taksi hizmetlerinden faydalanabilirsiniz. Şehirlerde hayatımda hiç görmediğim kadar motosiklet gördüğümü itiraf etmeliyim. Çoğu yerde trafik lambası olmamasına rağmen motosikletlerin nasıl birbirine çarpmadan trafikte hareket ettiğini çoğu zaman şaşkınlıkla izledim. Şehirlerde ziyaret yerleri birbirine yakın olduğu için taşıt kullanmanıza

gerek yoktur. Motosikletler ülkedeki toplam araç sayısının %85'inden fazlasını kapsayan Vietnamlılar için ana ulaşım aracıdır. Ulaştırma Bakanlığı'nın raporuna göre, 2019'un sonunda dolaşımda olan yaklaşık 60 milyon motosiklet olduğu söylenmektedir. Vietnam sokaklarında dolaşırken ilginç sokak yemekleri ve tropik meyvelerin tadına bakabilir, pirinç tarlaları, balık, sebze ve

meyve pazarları, ilkel usullerle balıkçılık yapan balıkçıları ve ağ ören kadınları, tuz tarlalarını, eşsiz gün doğumu ve gün batımı manzaralarını, sıcak ve güler yüzlü insanlarını, milli ve kültürel değerlerini ve renk renk kıyafetleri ile mistik bir görüntüsü veren günlük yaşamını birbirinden farklı etkileyici görüntüleriyle dünyanın dört bir yanından turist çeken antik kalıntıları ve tapınakları gezerek

fotoğraflayabilirsiniz. Vietnam izlenimlerimi tarih, kültür, mistik ve sosyokültürel yapı bağlamında 2 sayfaya sığdırmam mümkün olmayacaktır. Ayrıca bu dönem ekonomik olarak gidemesem de artık bir fotoğrafçı gözüyle Vietnam savaşın yerine, barışı, sevgiyi, yaşamı ve görsel güzellikleri hatırlatacaktır.

Murat BERKYÜREK  
Ocak 2022





Yunus TOPAL

## SANAT VE YARATICILIK BAĞLAMINDA SANAT ELEŞTİRİSİ ÖRNEĞİ;

Cindy SHERMAN'ın "Untitled Film Stills Series" Adlı Kurgusal Fotoğraflarına “Male Gaze” Erkek Bakışı Değerlendirme ve Sosyolojik, Psikolojik Açıdan Eleştirisi

### 1. Cindy Sherman



Foto.1: Cindy Sherman (cindysherman.com)

Cindy Sherman (Foto.1), 1954 doğumlu Amerikalı bir fotoğrafçı, film yönetmeni ve modeldir. Fotoğrafları, feminist literatürde birçok makale ve incelemeye konu olmuş, özellikle self portrait oto portrelerinde değişik kimliklere bürünmesiyle feminist fotoğrafçılığın parçası sayılmıştır. Ancak Sherman hiçbir zaman sanatına dair net ve belirgin açıklamalarda bulunmamıştır. Politik yorumlardan uzak kalmıştır. Bu da, hali hazırda ilgi çekici olan sanatını daha da ilgi çekici hale getirmiştir. Cindy Sherman sanatı ve kendi hakkında şu ifadeleri kullanmıştır:

*“Eserlerimde anonim hissediyorum. Fotoğraflara baktığımda kendimi görmüyorum, onlar otoportre değiller. Kimi zaman ben yok oluyorum”.*

*“Ben otoportre çekmiyorum, her zaman fotoğraflarda kendimden olabildiğince uzaklaşmaya çalışıyorum” (cindysherman.com).*

### 2. "Untitled Film Stills Series" Fotoğrafları

Cindy Sherman, 1970'lerin sonunda yaşadığı New York şehrinde, İsimli Film Kareleri (Untitled Film Stills) isimli bir dizi küçük, 8"x10" cm boyutlarında, siyah beyaz negatif filmlerle analog olarak çekmiştir.

Bu serinin çekimlerini 1970 -1980 yılları arasında tamamlamıştır. Fotoğraflarında iğrençliğe, korku ve şiddet öğelerine yer vermiştir. Çürümüş yemekler, kusmuklar, aybaşı kanamalarını kullanmış ve isimlendirme yapmayarak kalıpsal bakışla bakılmasının önüne geçmek istemiştir. Görünenin dışında "Untitled Film Stills Series" adlı tek isim altında New York Modern Sanatlar Müzesi'nde sergilemiştir. Eserleri milyonlarca dolara satılmıştır (cindysherman.com).

### 3. Kurgusal Fotoğraf

Rastlantısal olmayan tasarlanarak bir fikir ve düşünceye göre tasarlanıp planlanarak oluşturulan ve çekilen fotoğraf türüdür. Kendiliğinden ya da doğal yollar ile olmayan, insan eliyle belirli bir plan çerçevesinde oluşturacak biçimde düzenlenmiş olan anlamlı bütündür. Kurgusal da kurgu yolu ile oluşturulmuş anlamına gelmektedir (Freeland, 2008).

### 4. Male Gaze Erkek Bakışı

Laura Mulvey 1975'te "Male Gaze" "Erkek Bakışı" kavramını öne sürdü. Erkek bakışı, heteroseksüel erkeğin seyirci olduğunu baz alarak film ve görsel medya üretme ve genellikle kadını objeleştirme eğilimidir (Antmen, 2008: 31-50).

Mulvey'e göre kadınlar, sinemada heteroseksüel erkeklere görsel zevk vermek üzere kullanılıyordu ve cinsel obje haline getiriliyordu. Böylece erkekler daha aktif rollere sahipken ve özne haline bürünüyor, kadınlar daha pasif rollere sahip oluyor ve bakılan bir nesne veya obje olarak kalıyor (Mulvey, 2008: 290-296).

### 5. Fotoğrafların Eleştirel Değerlendirilmesi



Foto.2: (cindysherman.com)

Ayna yardımıyla kendini ve bedenini kullanıyor. Fotoğraflarında iğrençliğe, korku ve şiddet öğelerine yer veriyor. Çürümüş yemekler, kusmuklar, aybaşı kanamaları ve fotoğraf sanatını kullanarak feminenliğin değişken olduğunu gösteriyor. Sherman aynı zamanda cinsiyet kimliğiyle de oynuyor (Foto.2) (Özudođru, 2010: 116).



Foto.3: (cindysherman.com)

Sherman; fotoğraflarında kostümler, peruklar, değişik makyaj şekilleriyle farklı kişilere bürünüyor Sherman kendi oto portrelerinde hem özne hem de nesne oluyor ve nasıl bir nesne olduğu üzerinde kendi kontrolünü sağlıyor. Fotoğraflarına bakarak, Sherman'ın bu erkek bakışına meydan okuduğunu söyleyebiliriz. Çünkü her fotoğrafta kendini başka bir kılığa sokarak başka bir durumun içinde resmetmektedir. İzleyici herhangi bir fotoğrafa bakar gibi bu temsile yaklaştığında oradakinin sanatçının kendisi olduğunu fark etmekte, sanatçının bir kadın olarak kendisi için inşa ettiği bir imgeyi izlediğini anlamaktadır.



Foto.4: (cindysherman.com)

Görüntü, ona bakanın anlamlandırma dinamiklerini sorgulamaya başlamasına neden olur. İsimli Film Kareleri'nde öne çıkan başka bir öğe kadının kompozisyonlarda yalnız kalmasıdır. Sherman tek karelik kurduğu anlatılarda karakterini yalnız bırakır. Bu da bizi kadının incinebilirliğine götürür. Serideki birçok fotoğrafta da dış mekânlardaki kadınlar şaşkın, bir şeylerden korkar gibidirler. İzleyici için Sherman benzer anlatılar içinde fotoğrafların anlatısını açık bırakıyor ve kullandığı tekniklerde kompozisyonlarda olay olmamış ama olacak hissi vermekte ve izleyici de bu şekilde fotoğraf içine çekilerek bir dinamik süreci işletiyor (Direk, 2000: 133-158).



Foto.5: (cindysherman.com)

## 6. Bulgular

Sherman'ın İsimli Film Kareleri'nde durmadan bize gösterdiği de düşünsel inşa sürecidir. Her fotoğrafta kendini başka bir kılığa sokarak başka bir durumun içinde resmetmektedir. İzleyici herhangi bir fotoğrafa bakar gibi bu temsile yaklaştığında oradakinin sanatçının kendisi olduğunu fark etmekte, sanatçının bir kadın olarak kendisi için inşa ettiği bir imgeyi izlediğini anlamaktadır. Sherman "Untitled Film Stills Series" fotoğraflarında kendi portrelerini kullanarak "Male Gaze Erkek

Bakış'ını yaratıcı bir şekilde feminen bir bakışla eleştiriyor fikrinsel bir söylemin nesnesi ve objesi oluyor. Cindy Sherman fotoğraflarında açığa çıktığı üzere sanatın konusunu, sanatın kadını temsil etme biçimlerini parodileştirip yeniden üretmek alternatifler sunmaktadır.

Sanatını kimin nasıl isterse o şekilde yorumlayabileceğini söyler. Benim sanatına ve eserlerine eleştirel yaklaşımım bu çalışmaları ile Sherman'ın kadınlık sorunundan uzaklaştığını ve 'evrensel bir insan deneyimine' yöneldiğini düşünüyorum. Cindy Sherman'ın Untitled Film Stills 'ini yine klasik bir feminist yorumla inceleyemeye çalıştığım zaman okumalarıma ve eserlerine bakarak değerlendirdiğimde eserlerdeki

fenomenolojisi, bakışın erkekler tarafından kullanıldığını ve kadının da bu bakışının arzusunun nesnesi durumunda kaldığını düşünüyorum.

## 7. İleri Araştırma Konusu Olarak Öneriler

Sherman fotoğrafla yaptığı düşündürücü sorgulamaları ve tarzı bir makaleye konu olmuştur. Yeni bir araştırma konusu olarak Studium ve Punctum olarak araştırılıp değerlendirilmesi yapılabilir.

## 8. Sonuç

Bir adım olarak Sherman, beden sistemin kendisince bir yüzey olarak ele alındığı moda yönelmiş; çalışmalarında deforme olmuş, grotesk bedenleri tercih etmiştir. Kanımca, böylece moda söylemleri çerçevesinde inşa edilen beden-yüzeyin git gide 'canavar'laştığını göstermiştir. Bu çalışmada ele alınan son serisinde ise modern dünya içinde hareket etmek için sürekli görmezden geldiğimiz beden iç yüzünü konu edinmiştir. Bu son seri diğer çalışmaların da filozofik temelleri olarak değerlendirilebilir. Şunu belirtmek gerekir ki, Sherman çalışmalarını her ne kadar feminist bir kategori içine koymasa da feminist bir perspektifle bakıldıklarında feminist kuram için oldukça elverişli okuma alanları ortaya çıkarmaktadırlar. Bunu da post modern sanatın bir özelliği olarak vurgulamak gerekir.

Yunus TOPAL  
Öğr. Görevlisi

## KAYNAKÇA

Antmen, Ahu, Önsöz, Sanat Cinsiyet, Haz. Ahu Antmen, İletişim Yayınları, İstanbul, 2008.  
Antmen, Ahu, 20. Yüzyıl Batı Sanatında Akımlar, Sel Yayıncılık, İstanbul, 2002.

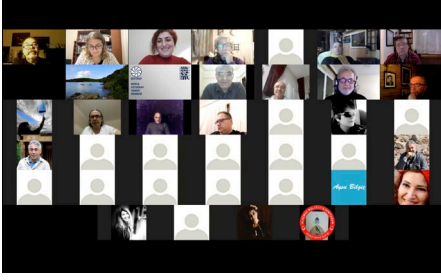
Direk, Zeynep, Cindy Sherman, Defter, sayı 39, Metis Yayınları, İstanbul, 2000:133- 158.

Freeland, Cynthia, Sanat Kuramı, çev. Fisun Demir, Dost Kitabevi, Ankara, 2008.

Home - Cindy Sherman - Photographer, Model, Director, Actor, Avant-Garde Images, Doll Parts and Prosthetics, Movies

Mulvey, Laura, Görsel Zevk ve Anlatı Sineması, Sanat Cinsiyet, haz. Ahu Antmen, İletişim Yayınları, İstanbul, 2008.

Özüdoğru, Ş. (2010). Feminist Sanata İki Farklı Yaklaşım: Gerilla Kızlar ve Cindy Sherman, Sanat ve Tasarım Dergisi, Cilt:1 Sayı:6, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.



7 Ocak Online Fotoğraf Gösterisi ve Söyleşi "Halden Hale - An Meselesi"  
Serpil SAVAŞ, Ali DÜŞENKALKAR

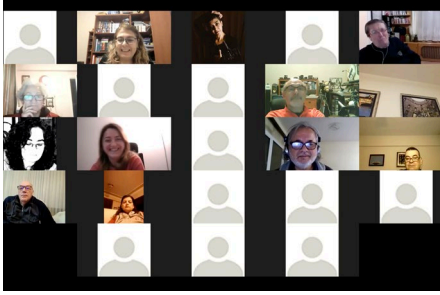


14 Ocak Söyleşi "Karşılaştırmalı Fotoğrafçı Okumaları" Tolga AKMERMER, Ayşe BeyzaTÜRKER



16 Ocak Fotoğraf Sanatı Kurumu(FSK) 23. Olağan Genel Kurul Toplantısı "2. Toplantı" FSK Üyeleri

# Geçmiş Etkinlikler ve Haberler



21 Ocak Online Ayın Fotoğrafi Etkinliği(AFE) "Kırmızı" Duygu N. KAŞIKÇI



28 Ocak Fotoğraf Üzerine Belgesel Film Gösterimi ve Söyleşi "Ateşin Göçü" Hasan ÖZGEN



# BÜLTEN

Fotoğraf Sanatı Kurumu Bülteni

Sayı: 245 Şubat 2022

**Yayın Sahibi:**

Sevgi KÖYLÜ HALILOĞLU

**Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:**

Abdurrahman KURT

**Yayın, Yönetim ve Yazışma Adresi:**

Konur 2 Sk. No: 49/1 Kızılay-Ankara

Tel: 0312 230 46 16

Fax: 0312 229 47 17

e-posta: fsk.grup@gmail.com

fsk@fsk.org.tr

**Tasarım:**

GrafiWorks Reklam ve Tasarım

www.grafiworks.com.tr

Tel: 0312 922 06 12

**Yayın Türü:** Yerel Süreli

**Yayın Şekli:** Aylık Türkçe

**Bağış ve Aidat Ödemeleri İçin Hesap No:**

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Yenişehir Şubesi Ankara

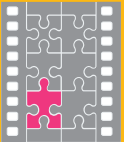
Şube Kodu: 4218 Hesap No: 3292782

Fotoğraf Sanatı Kurumu Derneği

IBAN:TR30 0006 4000 0014 2183 2927 82

Bültende yer alan yazı ve fotoğrafların sorumluluğu yazar ve sahiplerine aittir.

ISSN NO:2667-5919



FSK, Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu Aktif Üyesidir.

FSK Haber Grubu'na üye olmak için;  
fsk\_habergrubu\_yeni@googlegroups.com  
adresine e-posta gönderiniz



FSK Derneği



fskdernegi



fskDerneği



FSKDerneği